

Vägen framåt RCC Sydöst

Regional utvecklingsplan för cancervården i
sydöst, 2024–2026

Med handlingsplan för 2025

Vägen framåt - RCC Sydöst, Regional utvecklingsplan för cancervården i sydöst 2024-2026

Utgiven av RCC Sydöst

Uppdaterad 28 november 2024

Innehållsförteckning

INLEDNING.....	4
PREVENTION OCH TIDIG UPPTÄCKT	7
REHABILITERING, UPPFÖLJNING OCH PALLIATIV VÅRD	14
SAMMANHÅLLNA OCH EFFEKTIVA VÅRDPROCESSER	20
KOMPETENSFÖRSÖRJNING.....	24
KUNSKAPSSTYRNING	26
PATIENTINFORMATION	34
LEDNING OCH STYRNING	36
PATIENTER OCH NÄRSTÅENDE	39
FORSKNING OCH INNOVATION.....	42
BARN OCH UNGA.....	47

Inledning

I över ett decennium har Regionala cancercentrum (RCC) arbetat med förverkligandet av den nationella cancerstrategin som publicerades 2009. Strategin uppdaterades 2018 med regeringens långsiktiga inriktning för det nationella arbetet med cancervården. Uppdraget är brett och omfattar bland annat ökade satsningar på prevention, tidig diagnostik och förbättrad screening, kunskapsstyrning med införande av nya effektiva och skonsamma behandlingsmetoder, satsningar på förbättrad uppföljning och rehabilitering av den allt större andel av patienterna som överlever sin cancer, men också utveckling av den palliativa vården. De åtgärder som rekommenderas ska bygga på vetenskaplig evidens och beprövad erfarenhet.

Något som genomsyrar hela uppdraget, är arbetet för att uppnå en cancervård som är jämlik mellan regioner och olika befolkningsgrupper. För att stödja och tydliggöra målen i detta arbete föreskriver cancerstrategin även införande av sjukvårdsregionala cancerplaner. Det finns betydande skillnader mellan sjukvårdsregionerna gällande geografi, befolkningstäthet, utbildningsnivå och andra resurser. Därför har det setts som en fördel att cancerplanerna utgår från respektive sjukvårdsregion, så att RCC-arbetet kan skräddarsys utifrån respektive regions behov och förutsättningar. För att tydliggöra målbilderna och stärka det nationella samarbetet tog RCC i samverkan 2019 fram ett nationellt inriktningsdokument, *Vägen framåt*, som samlar RCC:s gemensamma ståndpunkter och mål. *Vägen framåt* bygger på cancerstrategin inklusive uppdateringen från 2018. Tanken är att *Vägen framåt* ska samspela med befintliga sjukvårdsregionala cancerplaner och fungera som underlag när respektive RCC uppdaterar dessa cancerplaner ungefär vart tredje år, samt i samband med RCC i samverkans årliga verksamhetsplanering.

Inriktningsdokumentet är också viktigt för att tydliggöra RCC:s verksamhet och ambitioner i samarbetet med andra programområden inom systemet för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården, liksom vid det årliga arbetet med överenskommelserna på cancerområdet mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Vägen framåt för perioden 2024–2026 innehåller RCC i samverkans prioritering av mål och aktiviteter inom de tio utvecklingsområden som regeringen anser att RCC:s arbete ska vara inriktat på under de kommande åren:

- Prevention och tidig upptäckt
- Rehabilitering, uppföljning och palliativ vård
- Sammanhållna och effektiva vårdprocesser
- Kompetensförsörjning
- Kunskapsstyrning
- Patientinformation
- Ledning och styrning
- Patienter och närstående
- Forskning och innovation
- Barn och unga.

Även om barn och unga är ett särskilt utvecklingsområde ska det poängteras att både barn- och vuxenperspektivet ingår i samtliga mål och aktiviteter där det är möjligt.

I dagsläget är skillnaderna på cancervårdens standard stor mellan olika europeiska länder, men från EU finns en långsiktig ambition att cancervården ska bli alltmer likvärdig med stöd av den europeiska cancerplan som lanserades 2021. Planen syftar till insatser mot cancer i alla stadier. Planen är strukturerad runt fyra centrala åtgärdsområden där EU kan tillföra som mest: 1) förebyggande insatser, 2) tidig upptäckt, 3) diagnos och behandling, samt 4) cancerpatienters och canceröverlevares livskvalitet.

Planen ligger väl i linje med den svenska cancerstrategin. RCC i samverkan har ett ansvar att samarbeta med övriga nationella aktörer för att genomföra intentionerna i den europeiska cancerplanen. RCC deltar i olika arbeten runt cancerplanen, till exempel i arbetet med prevention och screening, ett register för att följa ojämlikheter och etableringen av nätverk mellan Comprehensive Cancer Centres.

Förkortningsordlista

Förkortning	Förklaring
CC	Cancer Centre
CCC	Comprehensive Cancer Centre
GCP	Good Clinical Practice
HPV	humant papillomvirus
KVÅ	klassifikation av vårdåtgärder
OEIC	Organisation of European Cancer Institutes
PREM	patientrapporterade erfarenhetsmått (Patient Reported Experience Measures)
PROM	patientrapporterade utfallsmått (Patient Reported Outcome Measures)
RCC	Regionala cancercentrum
R-RCT	randomiserade registerstudier (Registry-based Randomized Clinical Trials)
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner
RÖ	Region Östergötland
RJL	Region Jönköpings län
RKL	Region Kalmar län
NVP	nationella vårdprogram
GMS	Genomic Medicine Sweden
LCC	Linköping Cancer Center
PNR	patient och närstående råd
SVF	standardiserade vårdförlopp
NAG	nationell arbetsgrupp
RAG	regional arbetsgrupp
NPO	nationellt programområde
RPO	regionalt programområde
KVÅ	klassifikation av vårdåtgärder
MDK	multidisciplinär konferens
NRAG	nationella registersadministratörsgruppen
MVP	Min vårdplan
SÖSR	Sydöstra sjukvårdsregionen
IPÖ	Individuell patientöversikt
FaR	Fysisk aktivitet på recept
LIF	Branschorganisation för de forskande läkemedelsföretagen

MÅLOMRÅDE 1

Prevention och tidig upptäckt

Cancer kan drabba alla, även den som lever hälsosamt. Forskning tyder dock på att cirka 30 procent av all cancer i Sverige skulle kunna förhindras. Därför är förebyggande insatser mycket viktiga för att motverka prognosen om en kraftig ökning av antalet cancerfall.

I den europeiska kodexen mot cancer anges tolv åtgärder som individer själva kan vidta för att minska risken för cancer. Rekommendationerna är baserade på de senaste vetenskapliga rönen. RCC har regeringens uppdrag att tillsammans med andra aktörer delta i ett brett folkhälsopolitiskt arbete för förbättrade levnadsvanor. Folkhälsomyndigheten och nationellt programområde för levnadsvanor är exempel på sådana aktörer.

I EU:s cancerplan betonas att fler preventiva åtgärder behöver vidtas för att minska cancerrisken samt för att upptäcka cancer så tidigt som möjligt. För att uppnå detta behövs bättre förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen.

För vissa cancerformer kan risken att insjukna minskas kraftigt genom vaccination mot humant papillomvirus (HPV). HPV är relaterat till insjuknande i livmoderhalscancer och flera andra cancerformer. Vaccination mot HPV ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet för flickor sedan 2010 och sedan 2020 omfattas även pojkar. Ur såväl samhällets som individens perspektiv är det angeläget med en hög täckningsgrad i vaccinationsprogrammet. SKR rekommenderade i november 2021 alla regioner att ansluta sig till ett pågående projekt med syfte att utrota livmoderhalscancer inom ramen för en nationell forskningsstudie. Studien innebär bland annat att unga kvinnor erbjuds så kallad catch up-vaccination mot HPV. RCC stödjer studien finansiellt samt samordnar utbildnings- och vaccinationsinsatser.

För vissa cancerformer finns effektiva screeningmetoder. Populationsbaserad screening för bröstcancer och livmoderhalscancer är väletablerat sedan länge i Sverige. För tjock- och ändtarmscancer pågår ett nationellt införande som samordnas av RCC. Omfattande utvecklingsarbeten pågår i många regioner inom organiserad prostatacancer-testning. En pilotstudie för lungcancer-testning pågår i en region och planeras i fler sjukvårdsregioner. RCC har nationella screeningsamordnare som arbetar för att stärka utveckling och samordning inom screeningområdet.

Tidig upptäckt av cancer ökar ofta möjligheten till effektiv behandling, förbättrar prognosen och minskar dödligheten. En stor andel cancerfall upptäcks när patienterna söker sjukvård för olika besvär. De flesta besöken sker i primärvården som startar utredning.

Prevention

RCC anser att staten, regionerna och kommunerna tydligt ska prioritera, samordna och följa upp insatser som syftar till att påverka människor att anta och upprätthålla en hälsofrämjande livsstil i enlighet med den [Europeiska kodexen mot cancer](#).

RCC arbetar utifrån en [nationell cancerpreventionsplan](#) som beskriver aktiviteter för att förebygga cancer och främja hälsosamma levnadsvanor på nationell nivå inom ramen för RCC:s uppdrag. Där ingår till exempel att stödja [arbetet för ett rökfritt Sverige 2025](#).

RCC har en nationell arbetsgrupp för cancerprevention.

RCC deltar löpande i det arbete som pågår inom nationellt programområde för levnadsvanor och den nationella samverkansgruppen för strukturerad vårdinformation med att kartlägga vilka parametrar rörande hälsofrämjande insatser som kan följas med hjälp av befintliga system.

Mål: RCC bidrar till en ökad kunskap om den europeiska kodexen mot cancer.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska tillsammans med relevanta aktörer medverka till att allmänheten får evidensbaserad information, baserad på den europeiska kodexen mot cancer, om att risken för att insjukna i cancer kan minskas genom en hälsofrämjande livsstil. Särskilda informationsinsatser behöver riktas mot barn, unga och andra utsatta grupper.
- RCC ska verka för att personer som deltar i screeningprogrammen får information om en hälsofrämjande livsstil i samband med detta.
- RCC ska verka för riktade hälsofrämjande insatser till patienter som utreds för cancer eller diagnostiseras med cancer. Detta kan ske genom kunskapsstöd (till exempel standardiserade vårdförlopp, nationella vårdprogram och Min vårdplan). Arbetet ska ske i samverkan med andra berörda aktörer, exempelvis nationellt programområde för levnadsvanor.

Jämlik tillgång till screening

RCC anser att alla invånare ska ha tillgång till de av Socialstyrelsen beslutade screeningprogrammen samt att deltagandet i screeningprogrammen ska vara högt och jämlikt.

Erfarenheterna från införandet av screening för tjock- och ändtarmscancer visar på stor nytta med nationellt stöd inom allt från utformning av informationsmaterial till system för kallelser och uppföljning. I takt med att screeningprogram utvecklas och screeningmetoder förfinas så kommer gemensamma system underlätta nationell implementering av förändringar.

RCC har nationella arbetsgrupper för respektive screeningprogram. För att stärka samverkan mellan screeningprogrammen och för att underlätta införandet av kommande screeningprogram har RCC nationella screeningsamordnare.

Mål: RCC bidrar till att öka deltagandet och utjämna skillnader.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska ta fram och regelbundet revidera nationella vårdprogram för de befintliga screeningsprogrammen samt följa upp dessa genom register för nationella screeningprogram.
- RCC ska kontinuerligt följa upp deltagandet i screeningprogrammen, föreslå och stötta eller genomföra åtgärder för att öka deltagande och utjämna skillnader i deltagande som beror på socioekonomisk status, geografi, funktionsvariationer, språk med mera.
- RCC ska ta fram nationellt informationsmaterial och i samverkan med regionerna organisera och genomföra kommunikationsinsatser för att nå ut med screeninginformation till alla grupper.
- RCC ska samordna förberedelser, utformning, utveckling och uppföljning för möjliga nya screeningprogram, till exempel prostatacancer och lungcancer.

Tidig upptäckt

RCC anser att tidig upptäckt främjas genom användandet av strukturerade metoder för att fånga upp patienter med ökad risk för cancer.

RCC har en arbetsgrupp för tidig upptäckt av cancer med fokus på primärvårdens arbete. Gruppen samverkar med andra relevanta intressenter såväl inom RCC som med andra nationella programområden, till exempel nationellt primärvårdsråd.

Mål: RCC bidrar till att öka andelen cancerfall som upptäcks i tidigt stadium.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska sammanställa evidensbaserad information och sprida kunskap om symtom vid cancer för att ge bättre förutsättningar för tidig upptäckt.

Mål: RCC bidrar till en jämlik tillgång till genetisk rådgivning, diagnostiska tester och sammanhållen uppföljning.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska via den nationella arbetsgruppen för cancergenomik samverka med och vara rådgivande till myndigheter och RCC:s arbetsgrupper såsom nationella arbetsgruppen för cancerläkemedel och nationella arbetsgruppen för ärftlig cancer.
- RCC ska via nationella arbetsgruppen för ärftlig cancer stödja en utveckling av regionala strukturer för omhändertagande av personer med ärftlighet för cancersjukdom som säkerställer att kontroller och interventioner sker.
- RCC ska stödja arbetet med nationella riktlinjer för barn med ärftlighet för cancer tillsammans med berörda nationella arbetsgrupper.

MÅLOMRÅDE 1 - Prevention och tidig upptäckt

Prevention

Nationellt mål: RCC bidrar till en ökad kunskap om den europeiska kodexen mot cancer.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Genomföra kunskapshöjande insatser om levnadsvanornas betydelse för cancerrisk samt deras betydelse i samband med och efter cancersjukdom.
- Verka för att arbetet med levnadsvanor integreras i cancerprocesser
- Verka för att cancerprevention integreras i det regionala folkhälsoarbetet

Tidig upptäckt

Nationellt mål: RCC bidrar till att öka andelen cancerfall som upptäcks i tidigt stadium

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- I egenskap av stödjande RCC ta fram nationellt utbildningsmaterial om tidig upptäckt av hudcancer hos äldre riktat till omvårdnadspersonal

Nationellt mål: RCC bidrar till en jämlik tillgång till genetisk rådgivning, diagnostiska tester och sammanhållen uppföljning.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Sprida information om genetisk rådgivning och testning i berörda verksamheter
- Delta aktivt i det nationella arbetet kring ärftlig cancer
- Stötta implementering av rekommendationer framtagna av NVP ärftlig cancer.

Handlingsplan 2025 – Målområde 1

Prevention

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Genomföra kunskapshöjande insatser om levnadsvanornas betydelse för cancerrisk samt deras betydelse i samband med och efter cancersjukdom.	• Sprida den digitala utbildning om EU-kodex som tagits fram nationellt inom sydöst • Sprida kunskapshöjande insatser som tas fram nationellt till aktörer inom regionen. • Sprida forskning om cancerprevention inom sydöst • Ta fram av webbutbildning för professionen om att uppmärksamma, bedöma och ge enkla råd i samarbete med NAG levnadsvanor	2024-2025 2024-2025 2024- 2025 2024-2025	Processledare prevention, NAG prevention, kommunikatörs-nätverket Processledare prevention, processledare ärftlig cancer Processledare hud

Handlingsplan 2025 – Målområde 1

	• Samverka med RAG årtlig cancer kring cancerprevention • Sprida RCC-material avseende hudcancerprevention till Sydöst		
Verka för att arbetet med levnadsvanor integreras i cancerprocesser	• Delta i regionala och lokala nätverksträffar med representanter för bland annat cancerrehabilitering, kontaktsjusköterska, PNR hudcancerprevention och screening. • Delta vid utbildningsinsatser om samtal om levnadsvanor i samband med prehabilitering, behandling och rehabilitering regionala processledare för olika diagnosområden	2024-2025	Processledare prevention, representanter för cancerrehabilitering Processledare prevention samt processledare för diagnosspecifika processer
Verka för att cancerprevention integreras i det regionala folkhälsoarbetet	• Delta i nationell arbetsgrupp, prevention • Vara uppdaterad på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet avseende levnadsvanor och övervikt/obesitas som pågår inom sydöst genom exempelvis en enkät till regionerna vart annat år • Delta i nätverk som rör levnadsvanor och cancerprevention på sjukvårdsregional nivå exempelvis möte med RPO hälsofrämjande en gång per år.	2024-2025	Processledare prevention Processledare prevention, RPO hälsofrämjande, folkhälsoenheter på regional nivå
Jämlik tillgång till screening och organiserad testning			
VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Samordning inom och mellan screeningprogram	• Delta i RCC-nätverk som leds av nationell screeningsamordnare. • Stödja regionerna att delta i PrevCans årliga kampanj om screening.	3-4 ggr/år Årligen 2025	Screeningsamordnare Sydöst. Processledare/nyckel person inom resp. process. Screeningsamordnare Sydöst.

Handlingsplan 2025 – Målområde 1

	• Samverka med hälsokommunikatörer för att sprida information om screening, även på andra språk. • Gemensamma möten för processledare inom screening, OPT, lungcancer och prevention • Följa nationellt arbete avseende digitala kallelser via 1177. • Delta i nationella forum för screening, som dialogforum med Socialstyrelsen.	2 ggr/år 2025 2 ggr/år	
Livmoderhalscancerprevention			
HPV-vaccin erbjuds alla barn inom ramen för vaccinationsprogram	• Följa täckningsgrad av HPV-vaccination i skolan. • Identifiera ev. under-vaccinerade områden genom samverkan med centrala elevhälsan.	Årligen 2025	Projektledare för utrotning av livmoderhalscancer
Utrotning av HPV och livmoderhalscancer	• Samordna genomförandet av ev. förlängd period för dos 1 i studien i sydöst.	2025	Regional och sjukvårdsregional projektgrupp
Catch-up vaccination + screening av HPV för kvinnor födda 1994-1998 inom ramen för nationell studie	• Utvärdering av genomförande av dos 1. • Samordna genomförandet av dos 2 i studien i sydöst. • Delta i nationella forum • Kommunicera anpassad information till målgrupp och intressenter under och efter genomförande.	2024-2027 2024-2027 2024-2028	Processledare cervixcancerscreening Projektledare för utrotning av livmoderhalscancer. Kommunikatör RCC Kommunikatör respektive region
Stödja införandet generiskt kallelsesystem och vårdprogram för livmoderhalscancer-screening	• Regelbunden avstämning och dela erfarenheter mellan regionerna. • Följa nationell info	2025 Regelbundet	Processledare cervixcancerscreening Styrgrupper i respektive region.
Bröstcancerprevention			
Fortsatt processarbete	• Bilda nätverk i sydöst • Sammanställning av resultat i sydöst	2025	Processledare bröstcancerscreening
Stödja regionerna i att implementera NVP och registrering i kvalitetsregister	Skapa forum för regelbunden avstämning mellan regionerna?	2025	Processledare bröstcancerscreening

Handlingsplan 2025 – Målområde 1

Tarmcancerscreening			
Stödja arbetet med inkludering av fler åldersgrupper	Kvalitetsråd SÖSR	2 ggr/år	Tarmcancerscreening grupp SÖSR
Organiserad prostatacancer-testning			
Stödja införandet av OPT och arbetet med gemensamt kansli i sydöst för OPT	Regelbunden avstämning med nyckelpersoner i Sydöst.	2025	Screeningsamordnare sydöst
Bevaka nationellt arbete gällande lungcancer-screening	Avstämning med lungcancerprocessen i Sydöst	2025	Screeningsamordnare och processledare för lungcancer Sydöst

MÅLOMRÅDE 2

Rehabilitering, uppföljning och palliativ vård

En cancerdiagnos har ofta stor inverkan på både patientens och de närståendes livssituation. Allt fler botas från cancer, men både sjukdomen och behandlingen kan medföra svåra, långvariga och ibland permanenta symtom. Det är också allt fler personer som lever längre med cancer. Egenvård utgör basen för cancerrehabilitering och det är hälso- och sjukvårdens ansvar att stödja och stimulera patienterna i det.

Insatser behövs för att minimera eller fördröja de negativa effekterna av cancersjukdomen och behandlingen. En viktig insats är uppföljning med en fast vårdkontakt efter behandlingen. Andra nödvändiga insatser omfattar psykosocialt stöd, symtomlindring, palliativ vård och cancerrehabilitering. Hälso- och sjukvårdsaktörer och rehabiliteringsaktörer behöver samverka med varandra men också med andra samhällsaktörer, för att optimera den enskilda patientens rehabiliteringsprocess och skapa förutsättningar för egenvård. En kunskapsbank riktad till patienter och närstående behöver skapas för att ge verktygen för god och trygg rehabilitering.

Patienter och deras närstående ska ha goda möjligheter att vara delaktiga i planeringen och besluten om vård, behandling och uppföljning, för att rehabiliteringsprocessen och återhämtningen ska fungera optimalt. Mål för uppföljning av barn och vuxna efter barncancer finns beskrivna i målområde 10, men är förstås också viktiga för målområde 2.

Palliativ vård, i tidig fas, sen fas och livets slutskede, ska bidra till förbättrad livskvalitet och symtomlindring hos patienter med cancersjukdom. Informationen och kunskapen om palliativ vård behöver stärkas, och det behövs ett ökat fokus på den tidiga palliativa vården för att förbättra symtomlindringen och det psykosociala stödet till både patienter och deras närstående. Palliativ vård bör erbjudas tidigt i vårdkedjan för patienter med komplexa vårdbehov.

Bedömning av rehabiliteringsbehov

RCC anser att varje patient tidigt och återkommande i vårdprocessen ska bedömas utifrån sina behov samt att prehabilitering och rehabilitering ska vara en integrerad del i cancerprocessen. RCC verkar för att det ska ske genom insatser från nationella vårdprogramgrupper och nationella arbetsgrupper för kontaktsjuksköterskor, cancerrehabilitering, cancerrehabilitering av barn och patientrapporterade mått samt regionala vårdprocessgrupper.

Mål: RCC bidrar till att cancerpatienter får sitt rehabiliteringsbehov bedömt och tillgodosett utifrån individens behov.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska verka för att en rehabiliteringsplan upprättas vid behov i samverkan med individen som en del av patientens individuella vårdplan. I planen ingår egenvårdsråd.
- RCC ska verka för att validerade instrument används systematiskt i bedömningen av cancerpatienters rehabiliteringsbehov.

- RCC ska stödja initiativ där digitala lösningar används i rehabiliteringsprocessen och för egenvård.
- RCC ska tillse att de rehabiliteringsinsatser som bör följas upp specificeras i nationellt vårdprogram för cancerrehabilitering utifrån rekommendationer i generisk modell för rehabilitering.
- RCC ska i dialog med Socialstyrelsen, nationellt programområde för rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin och regionerna verka för att regionerna registrerar insatser för rehabilitering enligt Socialstyrelsens KVÅ-klassifikation.
- RCC ska initiera en dialog med Socialstyrelsen om att ta fram KVÅ-koder för de rehabiliteringsinsatser som bör följas upp samt utveckla en arbetsmodell för att kontinuerligt följa upp hur koderna används.
- RCC ska fortsätta stödja de nationella vårdprogrammen för rehabilitering av vuxna respektive barn samt stödja införandet av dessa vårdprogram.

Grundläggande och specialiserad rehabilitering

RCC anser att grundläggande insatser för cancerrehabilitering bör inbegripa ett personcentrerat bemötande, information om egenvårdsråd och levnadsvanor, kartläggning av behov, rådgivning, planering och uppföljning. Utöver den grundläggande rehabiliteringen som alla patienter erbjuds ska patienter med avancerade rehabiliteringsbehov erbjudas specialiserad rehabilitering. RCC anser att det behövs mer forskning om cancerrehabilitering för att öka kunskapen och för att driva införandet av evidensbaserade interventioner via RCC:s kunskapsstöd.

Mål: RCC bidrar till att det finns tillgång till kvalificerat omhändertagande av patienter med avancerade rehabiliteringsbehov.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja utvecklingen av tydliga riktlinjer för omhändertagande av patienter med avancerade rehabiliteringsbehov, till exempel genom remittering till specialiserade cancerrehabiliteringsmottagningar där multiprofessionell rehabilitering och multidisciplinär konferens finns.
- RCC ska stödja, följa och sprida forskningsresultat om cancerrehabilitering.

God och jämlik palliativ vård

RCC anser att en god och jämlik palliativ vård ska vara tillgänglig för alla patienter som behöver den. RCC arbetar för det genom löpande arbete med det nationella vårdprogrammet för palliativ vård och det nationella vårdprogrammet för palliativ vård av barn. RCC har även en nationell arbetsgrupp för palliativ vård som har i uppdrag att stödja införandet av de nationella vårdprogrammen för palliativ vård, till exempel genom att säkerställa och tillhandahålla nationella utbildningar i palliativ vård av barn och vuxna. RCC:s nationella arbetsgrupp för palliativ vård samverkar även med nationellt programområde äldres hälsa och palliativ vård.

Mål: RCC bidrar till att kunskapen om palliativ vård ökar hos vårdpersonal, patienter och närstående.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska ta fram och sprida utbildningar om palliativ vård som riktar sig till vårdpersonal.

- RCC ska formulera och sprida information om palliativ vård som riktar sig till patienter och närstående.

Mål: RCC bidrar till att palliativ vård initieras tidigt i vårdkedjan, utifrån patientens behov, och till att övergångar mellan vårdgivare sker effektivt, tryggt och säkert genom god samverkan mellan vårdgivarna, patienten och de närstående.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska verka för att det personcentrerade, sammanhållna vårdförloppet för palliativ vård implementeras i cancervården och integreras med sjukdomsbromsande behandling.
- RCC ska stödja samverkan mellan alla berörda aktörer kring palliativa insatser inom den nära vården.
- RCC ska verka för att systematisera kunskap inom palliativ vård genom kontinuerlig fortbildning och information.
- RCC ska stödja införandet av de nationella vårdprogrammen för palliativ vård av barn respektive vuxna.

MÅLOMRÅDE 2 - Rehabilitering, uppföljning och palliativ vård

Bedömning av rehabiliteringsbehov

Nationellt mål: RCC bidrar till att cancerpatienter får sitt rehabiliteringsbehov bedömt och tillgodosett utifrån individens behov.

Insatser nationellt:

- Verka för att uppföljning av cancerrehabilitering möjliggörs (genom NAG cancerrehabilitering och därefter implementeras i sydöst)
- Framtagande av levnadsvanefilmer i 1177 för att inspirera och stärka personer med cancer (genom NAG cancerrehabilitering och NAG prevention)

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Stödja implementering av det reviderade vårdprogrammet för cancerrehabilitering
- Hälsoenkätinstrumentet används konsekvent för att cancerpatienterna ska få sitt rehabiliteringsbehov bedömt regelbundet
- Samverkan kring rehabilitering mellan specialiserad cancervård och primärvård
- Strukturerad samverkan med aktörer utanför hälso- och sjukvården för tillgång till fysisk och psykosocial egenvård för patienter med cancer
- Stödja initiativ där digitala lösningar används i rehabiliteringsprocessen och vid egenvård
- Gemensam definition på rehabiliteringsplan gällande innehåll, användande och dokumentering

Grundläggande och specialiserad rehabilitering

Nationellt mål: RCC bidrar till att det finns tillgång till kvalificerat omhändertagande av patienter med avancerade rehabiliteringsbehov.

Insatser nationellt:

- Stödja, följa och sprida forskningsresultat om cancerrehabilitering (genom NAG cancerrehabilitering)

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Stödja utvecklingen av tydliga riktlinjer för omhändertagande av patienter med grundläggande, specialiserade och avancerade rehabiliteringsbehov
- Stödja utvecklingen av verksamhet för specialiserad/avancerad cancerrehabilitering, t.ex. bedömarteam, specialiserat team.

God och jämlik palliativ vård

Nationellt Mål: RCC bidrar till att kunskapen om palliativ vård ökar hos vårdpersonal, patienter och närstående.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Öka och sprida kunskap om och inom Palliativ vård, genom arbete i palliativa vårdprocessgruppen och utbildningsinsatser

Nationellt Mål: RCC bidrar till att palliativ vård initieras tidigt i vårdkedjan, utifrån patientens behov, och till att övergångar mellan vårdgivare sker effektivt, tryggt och säkert genom god samverkan mellan vårdgivarna, patienten och de närstående.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Möjliggöra att palliativ kompetens finns tillgänglig vid olika vårdaktiviteter t.ex. MDK eller komplex cancerutredning
- Det palliativa nätverket i sydöst, stöttar och vägleder arbetet genom palliativa ombud

Handlingsplan 2025 – Målområde 2**Cancerrehabilitering**

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Implementering av reviderade vårdprogrammet för cancerrehabilitering	• Förankring i sydöst • Marknadsföra webbutbildning kring strukturerat arbetssätt	2025	Nationellt Processledare cancer- rehabilitering
Öka och sprida kunskap om cancerrehabilitering i sydöst	• Utbildningsdagar/Nätverksträffar • Föreläsningar på grund- och vidareutbildning • Regionalt stödteam • Samverkan med RCC Sydösts övriga processledare	Kontinuerligt	Processledare cancer- rehabilitering
Hälsoskattnings-instrumentet används konsekvent för att cancerpatienterna ska få sitt rehabiliteringsbehov bedömt regelbundet	• Stödja strukturerat och konsekvent användning på alla cancer-behandlande kliniker och i hela patientens process. • Underlätta för verksamheterna gällande utskick och dokumentation • Följa upp statistik för användandet av instrumentet.	2025	Processledare cancer- rehabilitering Processamord- nare
Tydliga riktlinjer för omhändertagande av cancerrehabilitering på rätt vårdnivå	• Utvärdera och eventuellt ensa framtagna rehabguider	2025	Nationellt Processledare cancer- rehabilitering RCC och RÖ

Handlingsplan 2025 – Målområde 2

Samverkan kring rehabilitering mellan specialicerad cancervård och primärvård	Marknadsföra webbutbildning för primärvård • Dialog med primärvården för ökad tillgänglighet till cancerrehabilitering och framtagande av handlingsplan	2025	Nationell arbetsgrupp för cancer-rehabilitering
Strukturerad samverkan med aktörer utanför hälso- och sjukvården för tillgång till fysisk och psykosocial egenvård för patienter med cancer.	• Samverkan med friskvårdsaktörer och patientföreningar. • Stödja förskrivning och uppföljning av Far enligt statlig satsning	2025 2025	PNR, Processledare cancerrehabilitering Processledare cancerrehabilitering
Verka för att uppföljning av cancerrehabilitering möjliggörs strukturerat	• Informera och stödja implementering i regionen för enhetlig användning av KVÅ-koder enligt nationella riktlinjer	2025-2026	Nationellt: Socialstyrelsen Processledare cancerrehabilitering Processamordnare Regionala cancersamordnare
Strukturerade rehabiliteringsplaner upprättas vid behov	• Verka för enhetligt utseende, användande och dokumentation i sydöst	2025	Processledare cancer-rehabilitering Nationella riktlinjer
Uppföljning av regionala förbättringsprojekt utifrån riktade insatsmedel i ÖK 2024 för att stärka bl a cancerrehabilitering och göra den mer jämlik	Avgränsade projekt för att prova eller förändra arbetssätt	Digitalt webinarie 21 mars 2025 samt fysiskt Q3-4 2025	Processamordnare
Främja jämlik palliativ vård			
VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Etablera det nya arbetssättet med en processamordnare och en processledare i Palliativ vård från Region Jönköping och en från Region Östergötland	Hitta former för hur processamordnare och regionala processledare ska arbeta i respektive region och samverka	2025	Processamordnare och Processledare Palliativ vård
Hitta strukturer för samarbete med RPO äldres hälsa och Palliativ vård	• Processamordnare kommer att ingå i RPO Äldres hälsa och palliativ vård - Framtagande av gemensam handlingsplan	2025	Processamordnare Palliativ vård
Öka täckningsgraden i svenska palliativregistret	• Sprida vikten av att registrera i palliativregistret. • Samverkan med palliativregistret.	Kontinuerligt	Processledare palliativ vård RAG Palliativ vård regional arbetsgrupp

Handlingsplan 2025 – Målområde 2

Öka och sprida kunskap om och inom Palliativ vård.	• Planera och genomföra konferenden Palliation sydöst • Utbildningsmaterial till personal t.ex. webbutbildningen "Lindring bortom boten" • Öka kompetensen kring kvalitetsindikatorer • Sprida vikten av personcentrerad och sammanhållet vårdförlopp palliativ vård	Höst 2025 Kontinuerligt	Processledare palliativ vård Arbetsgrupp Palliation sydöst Processamornar e och Processledare palliativ vård RAG palliativ vård
Stödja samverkan mellan alla berörda aktörer kring palliativa insatser inom den nära vården	• Diskutera samverkansfrågor i RAG	Kontinuerligt	Processledare palliativ vård, RAG palliativ vård
Stödja arbetet med att öka jämlik tillgång till palliativ vård i hemmet för barn och ungdomar i SÖSR	Implementering av gemensam utgångspunkt i pågående projekt i SÖSR. Arbeta för att projektgrupp SÖSR övergår till nätverksgrupp SÖSR. Uppföljning regionala förbättringsprojekt Stödja arbetet med organiserat införande av NVP palliativ vård barn	2025-2026 2025 2025	Regionala projektgrupper, projektgrupp RCC och projektledare
Medverka vid revidering av Vårdprogrammet för palliativ vård	Revidering av vårdprogram palliativ vård	2025	Processamordnare palliativ vård

MÅLOMRÅDE 3

Sammanhållna och effektiva vårdprocesser

Att stärka det processororienterade arbetssättet inom cancervården är ett av RCC:s ursprungliga uppdrag, med stor potential till konkret förbättring för den enskilda patienten. Tydliga processer kan bidra till kortare väntan och även till minskad känsla av ovisshet, osäkerhet om nästa steg och rädsla för att falla mellan stolarna.

Införandet av standardiserade vårdförlopp (SVF) är en milstolpe i arbetet med att föra denna utveckling framåt. SVF har medfört gemensamma nationella utredningsprocesser med fastställda ledtider, men fortfarande återstår mycket innan arbetet har fått fullt genomslag. Det är därför viktigt med långsiktighet och uthållighet i arbetet med att utveckla SVF. RCC stödjer arbetet genom att föra en kontinuerlig regional och nationell dialog med huvudmännen samt ta fram underlag som kan vara till hjälp för att utveckla SVF-processen.

RCC:s arbete med att utveckla vårdprocesserna innefattar inte bara utredningsdelen, utan även behandling, uppföljning och rehabilitering.

För vårdprocesserna i sin helhet är användandet av patientrapporterade erfarenhetsmått, PREM, och patientrapporterade utfallsmått, PROM, samt ledtids- och kvalitetsregisterdata viktiga för kontinuerligt lärande och verksamhetsutveckling. Patienters och närståendes delaktighet behöver underlättas. Informations- och kommunikationskanaler behöver utvecklas. Strukturerat införande av Min vårdplan cancer på 1177.se är ett viktigt steg för att stärka patientens ställning i vårdprocessen.

Tillgänglighet och kvalitet i hela vårdprocessen

RCC anser att cancervården ska ha god tillgänglighet och kvalitet genom hela vårdprocessen. Specifiserade väntetider inom SVF ska uppnås.

Mål: RCC bidrar till att cancervården har ett processororienterat arbetssätt.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska verka för erfarenhetsutbyte mellan processledare vid olika RCC för att stärka processledarnas roll.
- RCC ska ordna utbildningar för processledare i arbetet med ett processororienterat arbetssätt.
- RCC ska arbeta för att hela vårdprocessen ska kunna följas i kvalitetsregister.

Mål: RCC bidrar genom att utveckla metoder för uppföljning till att öka följsamheten till SVF, vad gäller såväl ledtider som andelen inkluderade patienter.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska utveckla resultatåterkopplingen så att den kan visa utveckling och förändring av väntetider i riktning mot väntetidsmålet.

- RCC ska vara aktiva i kommunikationen med verksamheter och andra intressenter för att öka förståelsen för problematiken kring måluppfyllnad vad gäller väntetider.
- RCC ska arbeta för att personnummer införs i väntetidsdatabasen så att kvalitetsgranskning möjliggörs.

Mål: RCC bidrar till att det finns en sammanhållen vårdkedja för alla cancerpatienter.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja regionerna i arbetet med att förtydliga ansvarsfördelning och underlätta informationsöverföring. Det gäller mellan vårdgivare och regioner, samt mellan barn- och vuxensjukvården.
- RCC ska via nationella kontaktsjuksköterskegruppen ta fram ett utbildningsmaterial om vad aktiv överlämning innebär för patient och vårdteam, samt om hur aktiva överlämningar kan praktiseras.

Processledarskap RCC Sydöst

RCC arbetar för att utveckla cancervården utifrån patientens perspektiv, vilket kräver ett processororienterat arbetssätt. Det innefattar alla aktiviteter som leder till att diagnosen ställs eller utesluts, behandling, rehabilitering och palliativa insatser. Även förebyggande verksamheter involveras. Inom RCC Sydöst finns sjukvårdsregionala processledare och processamordnare för olika cancerdiagnoser eller diagnosövergripande cancerprocesser.

MÅLOMRÅDE 3 - Sammanhållna och effektiva vårdprocesser

Tillgänglighet och kvalitet i hela vårdprocessen

Nationellt mål: RCC bidrar till att cancervården har ett processororienterat arbetssätt.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Utveckla processledarrollen för bättre ledning och styrning av processarbete i regionerna och i sydöstra sjukvårdsregionen
- Arbeta för att utveckla cancervården utifrån patientens perspektiv och med ett processororienterat arbetssätt

Nationellt mål: RCC bidrar genom att utveckla metoder för uppföljning till att öka följsamheten till SVF, vad gäller såväl ledtider som andelen inkluderade patienter.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Användande av RCC Sydösts Resultatredovisning eller annan aktuell statistik i processarbetet
- Uppföljning av kodning och resultat via SVF rapporter
- RCC genomföra dialog om registrering och uppföljning av SVF i respektive region och sjukvårdsregionalt
- Säkerställa att uppdateringar inom SVF läggs in i vårdsystemen och kommuniceras till de som berörs

Nationellt mål: RCC bidrar till att det finns en sammanhållen vårdkedja för alla cancerpatienter.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- RCC stödjer nätverksgrupper och processgrupper för att diskutera överlämning mellan huvudmän i sydöst.

Handlingsplan 2025 – Målområde 3

Tillgänglighet och kvalitet i hela vårdprocessen

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Utveckla processledarrollen för bättre ledning och styrning av processarbete i regionerna och i sydöstra sjukvårdsregionen	• Processledardagar • Samla sjukvårdsregionala och regionala processledare för gemensam nätverks- och processdag med utbildning • Individuellt stöd till regionala processledare • Alla processledare tar del av den nationella processledareutbildningens moduler • Stödja förbättringsarbete	2-4 ggr/år 2025 Hösten 2025 Kontinuerligt Q1-Q2 och nya processledare under sina första 6 månader Kontinuerligt	Processledare Verksamhetschef Processamordnare RCC Sydöst styrgrupp
Tydliggöra samverkan mellan sjukvårdsregionala processledare (RCC) och regionala processledare	• Skapa och bibehålla nätverk inom sydöstra sjukvårdsregionen för att följa resultat och få samsyn kring ett processorienterat arbetssätt.	Processledarmöten och vid avstämningar	Processledare Processamordnare
Processorienterat arbetssätt i hela sydöst utifrån patientens vårdförlopp	• Tydliga handlingsplaner för respektive process • Skapa och bibehålla sjukvårdsregionala processgrupper • Analysera Resultatredovisningen och utifrån den agera med åtgärder vid behov • Öka samverkan mellan diagnosspecifika och övergripande processer	Avstämning minst 1 ggr/kvartal Maj och sept 2025 Processledardagar och avstämningar	Processledare Processamordnare
Utveckling och samordning av urologiska cancerprocesser	• Anordna workshop • Stödja nyskapande av nätverk	2025-2026	Processledare Processamordnare RCC Sydösts styrgrupp

Handlingsplan 2025 – Målområde 3

Redovisning och spridning av förbättringsarbeten i sjukvårdsregionen	- Digital konferens - Fysisk uppföljningskonferens	21 mars 2025 Q3 2025	Processamordnare RCCstyrgrupp
Standardiserade vårdförlopp (SVF)			
Stimulera erfarenhetsutbyte mellan processledare, huvudmän i SÖSR och RCCs styrgrupp.	RAG SVF sydöst, möte för genomgång av resultat i närhet till möten för nationellt nätverk sjukvårdsregionala SVF-samordnare. RAG SVF består av regionala SVF-samordnare för respektive region.	Kontinuerligt, 3-4 ggr/termin	Sjukvårdsregional SVF-samordnare och regionala SVF-samordnare Processamordnare Verksamhetschef RCC
Dela, diskutera och använda resultat/information om SVF per process.	Bevaka, stödja och samordna arbete med SVF nationellt och inom RCC Sydöst. Använda olika typer av sammanställningar och material/resultatrapporter - Nationellt sammanställda - Sjukvårdsregionala sammanställningar - PNR	RCC sydöst processledarmöte Regionsjukvård sledning SÖSR	Sjukvårdsregional SVF-samordnare Statistiker Process-samordnare Verksamhetschef RCC
Bidra till nationellt utvecklingsarbete om SVF i syfte att nå nationella mål.	Delta i nationellt nätverk för sjukvårdsregionala SVF-samordnare. Stående punkt i agendan, RCC Sydösts styrgrupp	Kontinuerligt under året	Sjukvårdsregional SVF-samordnare Processamordnare Verksamhetschef RCC
Stimulera användningen av SVF- och kvalitetsregisterdata.	Processledare kommenterar SVF-resultat i Resultatredovisningen Utskick av övergripande Resultatredovisning till regionledning (motsvarande) i resp region Kartlägga och belysa för processledare vilken statistik som finns tillgänglig. Efterfråga handlingsplan och årsrapport som beskriver vilka områden och förbättringsarbeten genomförs (initeras utifrån resultat/analys av statistik)	2 ggr/år	Sjukvårdsregional SVF-samordnare Statistiker Processamordnare Verksamhetschef RCC

MÅLOMRÅDE 4

Kompetensförsörjning

En av cancervårdens största utmaningar är att säkerställa kompetensförsörjningen. Förutom tillgången till de olika professionerna handlar det främst om att hitta nya arbetssätt, få bättre digitala stödfunktioner, skapa nätverk för kunskapsutbyte och hitta balansen mellan bred och djup kompetens. Cancervården blir alltmer specialiserad, vilket kräver mer nischade kompetenser. Samverkan och kunskapsutbytet mellan vårdgivare och vårdnivåer, och mellan vården och akademien, behöver stärkas för att öka tillgången på specialistkompetens. Cancervården behöver ha en god arbetsmiljö för att kunna attrahera och behålla medarbetare och chefer. Hälso- och sjukvård är kunskapsorganisationer och för att de ska vara välfungerande behöver det finnas utrymme för medarbetarna att arbeta med kunskapsutveckling inom ramen för sitt arbete.

Behov av nya kompetenser och kompetensutveckling

RCC anser att cancervården behöver vara öppen för nya kompetenser och arbetssätt för att få en välfungerande processororienterad vård.

Kompetensutvecklingen är en viktig del för att skapa förutsättningar för arbete med implementering av nya kunskapsunderlag och rekommendationer. Erfarenheter från pandemin visar att det är relativt enkelt och snabbt att såväl erbjuda som tillgodogöra sig digitala utbildningar, varför dessa bör erbjudas så långt det är möjligt. Utöver att skapa nya arbetssätt behöver varje profession utvecklas för att kunna arbeta i toppen av sin kompetens och på så sätt stärka hela teamet runt patienten.

Mål: RCC bidrar till en hållbar och effektiv kompetensförsörjning i cancervården.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja utveckling av uppgiftsväxling, nya arbetssätt och digitala lösningar inom cancervården som kan underlätta kompetensförsörjningen.
- RCC ska stödja och tillsammans med andra aktörer medverka vid utbildningar i processororienterat arbetssätt och systemkunskap.
- RCC ska bevaka och uppmärksamma områden där det finns behov av nya kompetenser på nationell nivå inom cancerområdet. Det kan till exempel vara inom prevention, tidig upptäckt, screening, ny diagnostik, barncancer och ärftlig cancer, behandling eller palliativ vård utifrån nya rekommendationer i nationella vårdprogram.
- RCC ska i samverkan med andra aktörer erbjuda nationellt samordnade utbildningsinsatser efter behov, om till exempel endoskopi, läkemedelshantering och strålbehandling.

MÅLOMRÅDE 4 - Kompetensförsörjning

Behov av nya kompetenser och kompetensutveckling

Nationellt mål: RCC bidrar till en hållbar och effektiv kompetensförsörjning i cancervården.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Stödja utbildning i processkunskap för sjukvårdsregionala och lokala processledare
- Stödja implementering av AI-lösningar inom diagnostik samt andra områden
- Bidra i basutbildning för personal inom cancervården inom sydöst med start i RÖ
- Bidra till spridning av utbildningar inom cancervården
- Anordna workshops inom angelägna områden
- Bjuda in premiärvården till workshop om de "nya kroniska" cancerpatienterna och vården av dem

Handlingsplan 2025 – Målområde 4

Kompetensförsörjning

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Basutbildning för medarbetare i cancervården	• Fysiska och digitala föreläsningar med början av RÖ och spridning i sydöst	2025	Verksamhetschef PNR LCC (Linköping cancer center)
Nordisk utbildning i strålterapi för ST läkare	• Fortsatt arbete med första utbildningsgruppen	2025	Verksamhetschef Ansvarig från onkologi US
Verksamhetsnära utbildningar; Cytostatikakörkort	• Standardisera utbildningsinsats för hantering av cytostatika i RÖ • Sjukvårdsregional dialog om andra utbildningsinsatser, tex mammografi och koloskopi	2024-2025	Verksamhetschef

MÅLOMRÅDE 5

Kunskapsstyrning

För att vården ska vara kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv och av hög kvalitet arbetar RCC tillsammans med övriga aktörer inom ramen för det nationella kunskapsstyrningssystemet. En central del i uppdraget är att utveckla nationella kunskapsstöd, och där har RCC vidareutvecklat arbetet genom att samla alla delar i kunskapsstyrningen inom en och samma organisation. Att arbeta samlat och nationellt med kvalitetsregister och vårdprogram har visat sig framgångsrikt. Implementeringen av nationella vårdprogram som kan följas upp via kvalitetsregister och återförs till vårdens kunskapsstyrning är en av RCC:s viktigaste uppgifter. Här är arbetet med att nå högsta möjliga kvalitet och snabb inrapportering av data till Cancerregistret och kvalitetsregistren en nyckel till framgångsrik kunskapsstyrning. Att RCC säkrar en långsiktig utveckling, förvaltning och användning av nationella regimbiblioteket är också en viktig del i kunskapsstyrningen. RCC:s kontinuerliga arbete med en organisation där sjukvårdsregionala processledare stödjer det lokala processarbetet gör att ny kunskap får genomslag i vårdens dagliga möten med patienterna.

Effektiv kunskapsstyrning

Mål: RCC bidrar till att tillgängligheten till registerdata, nyttjandet av regimbibliotek och följsamheten till nationella vårdprogram och SVF ökar.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska verka för att följsamheten till nationella vårdprogram kan följas i utdatapresentationer från kvalitetsregister.
- RCC ska verka för att patientrapporterade mått i högre grad används i vårdmötet och följs upp på aggregerad nivå.
- RCC ska fortsätta ta fram interaktiva och målgruppsanpassade utdatalösningar för att öka användbarheten inom vårdens utvecklingsarbete.

Mål: RCC bidrar till att tillgängligheten till evidensbaserade cancerbehandlingar är jämlik och nya behandlingar introduceras med ordnat införande.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska fortsätta arbetet med att verka för att Register för cancerläkemedel får ökad användning för att följa användning av nya läkemedel samt inriktningen mot en mer jämlik vård.
- RCC ska verka för att alla strålenheter ansluts till strålterapiregistret så att information om strålbehandling kan integreras med diagnosspecifika kvalitetsregister.
- RCC ska verka för en samordnad rapportering och användande av stråldata i olika kvalitetsregister för barncancerpatienter.
- RCC ska ta fram tekniska lösningar som möjliggör direktöverföring av data från ordinationssystem till Register för cancerläkemedel och stödja huvudmännen i implementeringen av dessa.

Bas för vårdinformationssystem

RCC anser att nationella vårdprogram, regimbibliotek och patientöversikter bör användas när vårdinformationssystem utvecklas.

Mål: RCC bidrar till att säkerställa att journaldata i form av strukturerade variabler kan användas som stöd i vårdkontakter och för automatiserad dataöverföring till uppföljningssystem och kvalitetsregister.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja implementeringen av patientöversikter genom att verka för att regionerna integrerar patientöversikter (direkt eller indirekt) i nya eller befintliga vårdinformationsmiljöer.
- RCC ska ta fram en plan för att säkra den långsiktiga förvaltningen och finansieringen av patientöversikter.
- RCC ska undersöka möjligheterna att utöka antalet diagnoser som stöds av patientöversikter.

Direktöverföring av data

RCC anser att all data till kvalitetsregister inom cancervården ska samlas in genom direktöverföring från vårdinformationssystem.

Mål: RCC bidrar till att INCA kan ta emot data från vårdinformationssystemen till patientöversikter, cancerregister och kvalitetsregister.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja utvecklingen av IT-lösningar för direktöverföring av data från vårdinformationssystem till cancerregister, kvalitetsregister och patientöversikter.
- RCC ska arbeta för att kvalitetsregister och patientöversikter inom cancerområdet ska vara anpassade för att ta emot strukturerade data från regionernas vårdinformationssystem.

Precisionsmedicin

RCC anser att alla cancerpatienter behöver kunna ta del av de nya möjligheter som utvecklingen av precisionsmedicin innebär.

Mål: RCC bidrar till att precisionsmedicin är en etablerad del i modern cancerbehandling.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja implementeringen av precisionsmedicin för att säkerställa jämlik och effektiv cancervård.
- RCC ska analysera och beskriva vilka konsekvenser och utmaningar utvecklingen av precisionsmedicin kan innebära för cancervården och hur det påverkar behandlingen av cancerpatienter.

MÅLOMRÅDE 5 - Kunskapsstyrning

Effektiv kunskapsstyrning

Nationellt mål: RCC bidrar till att tillgängligheten till registerdata, nyttjandet av regimbibliotek och följsamheten till nationella vårdprogram och SVF ökar.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Sprida kunskap om RCCs nationella kunskapsstöd och kvalitetsregister och möjligheten att använda interaktiva rapporter för uppföljning vid tex klinikbesök och via processledare
- De nationella stödteamen vid RCC Sydöst (Melanom, Bukspottkörtelcancer och Neuroendokrina tumörer) arbetar enligt nationell checklista för stödteam i kvalitetsregister
- Föreläsa på kontaktsjuksköterskeutbildning och registeradministratörsutbildning

Nationellt mål: RCC bidrar till att tillgängligheten till evidensbaserade cancerbehandlingar är jämlik och nya behandlingar introduceras med ordnat införande.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Säkerställa representation från sydöst i de nationella vårdprogramgrupperna och i nationella arbetsgrupper inom cancer
- Samverka inom systemet för kunskapsstyrning i sydöst för spridning och implementering av de nationella vårdprogrammets riktlinjer
- Stödja genomförande av sjukvårdsregionala processmöten för implementering och uppföljning av vårdprogrammets riktlinjer och resultat från kvalitetsregister och SVF
- Stödja anslutning nya kvalitetsregister;
 - Strålenheter inom sydöst ansluter till svenskt kvalitetsregister för strålterapi, för uppföljning av diagnosberoende data om strålbehandling samt automatförsörja de diagnosspecifika kvalitetsregistren
 - Stötta processen i sydöst för att ansluta till mammografiregister
- Representation i Nationella Arbetsgruppen Cancerläkemedel för att säkerställa regionalt inflytande över rekommendationer kopplat till cancerläkemedel (via stöd till vårdprogramgrupper och Rådet för Nya Terapier (NT-rådet))
- Sjukvårdsregionala rekommendationer från RAG Cancerläkemedel för att hantera läkemedel som inte följer det nationella spåret (NT-rådet, vårdprogram).
- Uppföljning av försäljningsstatistik och statistik ur Register för Cancerläkemedel där regioner i sydöst jämförs med riket

Multidisciplinär konferens MDK

- Stödja utveckling av välfungerande MDK

Bas för vårdinformationssystem

Nationellt mål: RCC bidrar till att säkerställa att journaldata i form av strukturerade variabler kan användas som stöd i vårdkontakter och för automatiserad dataöverföring till uppföljningssystem och kvalitetsregister.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- RCC Sydöst följer det nationella arbetet med informatik, strukturerad vårdinformation och i första hand strukturerade svarsmallar inom patologi
- Arbeta för införande av strukturerade svarsmallar patologi i sydöst

Direktöverföring av data

Nationellt mål: RCC bidrar till att INCA kan ta emot data från vårdinformationssystemen till patientöversikter, cancerregister och kvalitetsregister.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- De nationella stödteamen för kvalitetsregister inom RCC Sydöst ska stödja registren att anpassa sig till nationellt framtagna definitioner av gemensamma datamängder
- De nationella stödteamen för kvalitetsregister inom RCC Sydöst ska stödja registren i arbetet med att rensa de variabler som aldrig kommer till användning

Precisionsmedicin

Nationellt mål: RCC bidrar till att precisionsmedicin är en etablerad del i modern cancerbehandling.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Medverka i den nationella arbetsgruppen inom cancergenomik spridning av nya rekommendationer och arbetssätt i sydöst

Handlingsplan 2025 – Målområde 5

Cancer- och kvalitetsregister

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Tydliga anamnesuppgifter för hudtumörer	• Återkoppla till klinik/remittent om remisskravet enligt gällande NVP/KVAST-dokument inte är uppfyllt. Användning av nationell mall för återkoppling	Q1-Q2 2025	Registeradmin stratörer
Arbeta för uppdaterad och aktuell data i cancer- och kvalitetsregister	• Gemensam avstämning av handläggningstider varje vecka	Kontinuerligt	Register- administratörer
Höja kompetensen kring kvalitetsregister	• Kunskapslyft via nationella utbildningar	2025	Verksamhets- chef
	• Genomgång av framtagna regionala registerlathundar	2025 Q1-2	Enhetschef Register- administratörer
Höja kompetensen kring cancerregistret	• Sträva efter flexibilitet i registeradministratörsgruppen. I alla kvalitetsregister bör två personer ha grundläggande kunskaper i registren	Varje vecka	Register- administratörer
	Regelbunda avstämnings/återkopplingar på måndagsmötena		

Handlingsplan 2025 – Målområde 5

Öka inrapportering och kvalitet i anmälningar till cancer- och kvalitetsregister	• Informationsinsatser kring canceranmälningar, tex i samband med efterforskning • Kontakt med kliniker och inrapportörer med erbjudande om hjälp/stöd vid behov • Extra informationsinsats samt stöd mot Hematolog, Kirurg samt Medicinkliniker inom Sydöst. • Agera på täckningsgrader för canceranmälningar, med hjälp av resultat från "Verksamheternas inrapportering till cancerregistret". • Förtydliga rutin för hantering av fall som inte anmäls trots efterforskning. Rutin för när vi slutar efterhöra. • Digitala informationsmöten för inrapportörer med info om inrapportering i cancerregistret och hur det hänger ihop med kvalitetsregistret. Nyttan av statistik.	Kontinuerligt Q1-Q2 2025 Q1 2025 2025 Q3-Q4	Register-administratörer Övrig personal RCC Sydöst kansli Register-administratörer Registeradministratör, statistiker
Standardisera arbetssätt mellan RCC för cancer- och kvalitetsregister.	• Delta aktivt i och följa framtaget material från Nationella registeradministratörgruppen • Delta aktivt i och följa framtaget material från nationella stödteamet för cancerregistret. • Delta aktivt i och följa framtaget material från Nationell statistikergrepp • Delta aktivt i och följa framtaget material från Nationella produktägare	Veckovis samt kontinuerligt digitalt	Register-administratörer Statistiker Produktägare
Sprida information om interaktiva rapporter, samt att dagsfärska data finns att nå via INCA.	• Dialog med processansvariga/processledare, • I samband med klinikbesök eller vid andra kontakter med verksamheterna	Kontinuerligt	Statistiker Alla på RCC Sydöst
Synliggöra och tillhandahålla statistik från de nationella kvalitetsregister som RCC Sydöst ansvarar för	• Utveckla mallar/rapporter och startsidan på INCA samt interaktiva rapporter. • Bistå med datauttag. • Verka för att kvalitetsindikatorer, målnivåer och vårdprocesser i nationella vårdprogram samt patientprocessutveckling och nivåstrukturer kan följas upp med hjälp av kvalitetsregistret	Kontinuerligt	Statistiker Nationella stödteamen, vårdprogram handläggare
Utveckla arbetet i stödteam för nationella kvalitetsregister	• Avstämning mot nationellt framtagen checklista för nationella stödteam	Q1 2025	Produktägare

Handlingsplan 2025 – Målområde 5

			Enhetschef berörda i nationella stödteam
Nytt arbetsätt med att ta fram resultatredovisningsrapporterna i syfte att säkerställa god kvalitet	• Ta fram indikatorer via customindikatorverktyget	Diagnosspecifika I maj 2025. Den Samlade i maj och november 2025	Statistiker
Rensa variabler i anmälningsformulär i syfte att bidra till enklare och snabbare inrapportering	• Kartlägga vilka variabler som kan tas bort från anmälningsformuläret	2025	Statistiker, nationella stödteamet, nationella registerstyrgruppen
Ta fram en patientanpassad årsrapport i nationella kvalitetsregister	• Skapa en diagnosberoende mall för patientanpassad årsrapport. • Ta fram patientanpassad rapporter	2025	Statistiker, representanter från patient och närstående råd
Registerövergripande stödregister	• Se över framtida registerlösning och dess konsekvenser	2025	Statistiker
Startsida 2.0	• Rapporter ska göras om till Shiny-rapporter • Skapa startmodul	2025	Statistiker
E-MIPS för bukspottkörtelcancer	• Dataöverföring av variabler från bukspottkörtelcancer till europeiskt register.	2025	Stödteam
Omfattande rensning av variabler i variabelbeskrivning och i kvalitetsregister	• Rensning av historiska variabler • Massuppdatera variabler och ta bort gamla	2025	Statistiker, produktägare, INCA-utvecklare
Ta fram analysbok för statistiker i kvalitetsregister	• Ta fram analysbok för rollen statistiker, innehållande återkommande och sporadiska uppdrag, information om registret och INCA, kontaktuppgifter, årshjul och lathundar	2025-2026	Statistiker
Ta fram en forskningsdatabas för Bukspottkörtelcancer	• Innehållande flera olika register likt MMBaSe	2025-2026	Statistiker
Uppdatera existerande forskningsdatabas (MMBaSe) för Melanom	• Utöka med mer data från SweMR och längre uppföljning samt mer läkemedelsregistret	2025	Statistiker
Ta fram och hålla en utbildning om kvalitetsregisterstatistik	• Om statistikportaler på och utanför INCA	2025	statistiker
Validering i Hudmelanom och Bukspottkörtelcancer	• Hudmelanom görs 2024 och fortsätter 2025.	2024-2026	Statistiker
Strålterapiregister			

Handlingsplan 2025 – Målområde 5

Stödja driftsättning av Svenska strålterapiregistret.	• Följa upp införandet på US, genom åtekommande dialog	2025	Verksamhetschef RAG onkologi
Mammografiregister			
Stödja driftsättning av Svenska mammografiregistret	• Följa upp införandet i sydöst	2025	Processledare bröstcancer-screening Verksamhetschef RAG Radiologi
Individuell patientöversikt (IPÖ)			
VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Förvaltning av IPÖ för melanom	• Agera på eventuella behov av utveckling • Integrera resultat från IPÖ till kvalitetsregisterresultat •	2025	Nationella stödteamet
IPÖ 2.0	• Delta i framtagande av regionala uppdrag för kommande lansering av IPÖ 2.0	2025	Produktägare Enhetschef Verksamhetschef
Vid behov stötta vid införandet av PROM i IPÖ för melanom	• Bidra med kunskap och handlingsplan.	Kontinuerligt	PROM/PREM-ansvarig
Serva verksamheter med data från IPÖ för hudmelanom	• Ta fram och redovisa statistik för specifika enheter samt i årsrapport	2025	Statistiker
Komplettera IPÖ/Uppföljningsdata med nytt uppföljningsformulär för hudmelanom	• Ta fram nytt uppföljningsformulär för hudmelanom	2025	Nationella stödteamet
Vårdprogram			
VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Stödja framtagande och revidering av vårdprogram	• Revidering av vårdprogrammen för binjuretumörer, merkelcellstumörer, akut onkologi, cancer utan känd primärtumör och melanom	2025	Vårdprogramshandläggare
Sprida och stödja implementering av styrdokumentet inom cancervården tex. nat. vårdprogram och stöddokument	• I samband med remissrundor kommunisera och sammaställa svar från SÖSR • Publicering kommunikation av framtagna nationella vårdprogram	Kontinuerligt	Vårdprogramshandläggare Processledare Kommunikatör
Samverkan inom kunskapsstyrningsorganisationen i sydöst	• Dialog och regelbunden avstämning med övriga RPOs processtödjare	4ggr/år 4ggr/år eller vid behov	Vårdprogramshandläggare

Handlingsplan 2025 – Målområde 5

	• Strukturerad uppföljning av vårdprogrammets konsekvenser och handläggning av remissvar i RCC sydösts styrgrupp		
Samverkan vårdprogramhandläggare (VPH) för utveckling av arbetssätt och kunskapsutbyte	• Delta i nationella möten för VPH • Regelbunden avstämning VPH sydöst	2 ggr/år 4 ggr/år	VPH
Regional arbetsgrupp cancerläkemedel			
VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Jämlik tillgång till, och rationell användning av, cancerläkemedel	• Nationell repr. i NAC-gruppen • Regelbundna möten för ordnat införande av cancerläkemedel i sydöst • Rapport från nationella arbetsgruppen rörande läkemedelsregister. • Kontinuerlig dialog med verksamhetschefer genom RAG Onkologi/Hematologi/lungmedicin	Kontinuerligt	Processledare cancerläkemedel Regional expergrupp cancerläkemedel
Bidra till tydliga och användbara läkemedelsrekommendationer i vårdprogram	• Agera remissinstans för nationella vårdprogram med fokus på läkemedelsavsnitten.	Kontinuerligt	Regional arbetsgrupp cancerläkemedel
Upprätthålla sydösts goda nivå gällande registreringar i läkemedelsregistret	• Följa upp användandet av cancerläkemedel i sydöst, med hjälp av "register för cancerläkemedel/läkemedelsmodulen". • Informera om registret och uppmuntra rapportering • Återrapportera data från registret för att visa på nyttan av registrering	Kontinuerligt	Processledare cancerläkemedel Regional expertgrupp cancerläkemedel Verksamhetschef
Jämförelse av läkemedelsanvändning i sydöst i relation till användning i övriga regioner	• Analys av försäljningsstatistik och rapporteringar i Register för cancerläkemedel • Återkoppling av eventuella skillnader till berörda klinikchefer inom sydöst	Kontinuerligt	Processledare cancerläkemedel med stöd från RCCs statistiker och regionernas läkemedelsenheter
Precisionsmedicin	Etablera samarbete med grupperingar inom precisionsmedicin/diagnostik, tumour molecular boards etc inom ramen för RCC- och CCC-organisationerna	Q1 2025	Regional arbetsgrupp cancerläkemedel

MÅLOMRÅDE 6

Patientinformation

Många patienter och närstående vill själva söka information om sjukdom och behandling i allt större utsträckning. Det kan dock vara svårt att avgöra om informationskanaler och uppgifter är relevanta och vilken kvalitet de håller.

1177.se erbjuder grundläggande och kvalitetssäkrad information om cancersjukdomar och behandlingar. Många patienter som har fått en cancerdiagnos och är under behandling behöver dock även mer fördjupad diagnos- och behandlingsspecifik information.

Relevant information om cancer kan göra patienten tryggare och mer delaktig samt mer motiverad att genomföra egenvårdsinsatser. Att erbjuda fördjupad patientinformation och möjligheter till kommunikation mellan patient och vårdgivare är viktigt för att stärka patientens ställning. RCC har därför regeringens uppdrag att medverka till att cancervården kan erbjuda lättillgänglig, tillförlitlig och fördjupad information om cancer som är riktad till cancerpatienter och närstående. RCC medverkar även till att skapa goda förutsättningar för en välfungerande kommunikation mellan vården, patienterna och de närstående inför, under och efter en cancerbehandling. En kunskapsplattform kopplad till kunskapsstyrningen riktad till patienter och närstående kan vara ett sätt att tillhandahålla kvalitetssäkrad patientinformationen.

Det är viktigt att RCC har ett fungerande kvalitetssystem och effektiva arbetsprocesser för att utveckla, förvalta och nå ut med patientinformation. Inom ramen för detta faller arbetsprocesser för språkgranskning, översättningar och målgruppsanpassad kommunikation. RCC arbetar därför kontinuerligt med att utvärdera vilka samhällsgrupper som behöver extra kommunikationsinsatser, till exempel för att höja deltagandet i screeningprogram.

Kvalitetsgranskad och samlad patientinformation

RCC anser att alla patienter med cancer och deras närstående ska ha tillgång till adekvat, kvalitetsgranskad, tillgänglig och samlad information om cancer genom vårdprocessernas alla steg. Det innebär att dagens generella symtombaserade rådgivningsinformation på 1177.se behöver kompletteras med nationell, fördjupad och evidensbaserad information till patienter som behandlas för cancer.

RCC producerar och tillhandahåller därför fördjupad patientinformation, bland annat genom Min vårdplan. Arbetet sker i samverkan med patienter och närstående samt nationella vårdprogramgrupper.

Mål: RCC bidrar till att alla patienter med cancer erbjuds Min vårdplan på 1177.se eller motsvarande information i annat format.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska utveckla Min vårdplan på 1177.se.
- RCC ska stödja och följa upp införandet av Min vårdplan lokalt.
- RCC ska fortsätta arbetet med att ta fram och förvalta texter till Min vårdplan och Regimbiblioteket för fler cancerdiagnoser och beakta jämlik tillgång till information, till exempel behov av översättning till olika språk.

- RCC ska stödja utvecklingen av Min vårdplan för barncancerpatienter anpassad till patienternas och vårdnadshavarnas behov.
- RCC ska stödja utvecklingen av evidensbaserade egenvårdsråd inom arbetet med Min vårdplan på 1177.se.

MÅLOMRÅDE 6 – Patientinformation

Kvalitetsgranskad och samlad patientinformation

Nationellt mål: RCC bidrar till att alla patienter med cancer erbjuds Min vårdplan på 1177.se eller motsvarande information i annat format.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Ansvar för framtagande och revidering av Min vårdplan för Bukspottkörtelcancer, CUP, Hudcancer (Melanom, Merkelcellstumörer, Skivepitelcancer i huden, Basalcellscancer), Neuroendokrina buktumörer och Binjuretumörer
- Säkerställa att en projektledare per region finns för att stödja införandet av Min vårdplan

Handlingsplan 2025 – Målområde 6

Min vårdplan

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Stödja framtagande och revidering av Min vårdplan	• Samordna arbetet i arbetsgrupperna • Samverka med berörda nationella vårdprogramgrupper	Kontinuerligt	Handläggare för Min vårdplan
Sprida och stödja implementeringen av Min vårdplan	• Kommunikation vid remissrundor och publicering	Kontinuerligt	Handläggare för Min vårdplan Regionala projektledare Processledare Kommunikatör
Alla patienter ska erbjudas "Min vårdplan"	• Stödja införande av digital MVP i sydöst, enligt nationell och regional implementeringsplan	Fortsatt arbete, 2025,2026	Verksamhetsutvecklare Processledare Regionala projektledare Regionala förvaltare för Stöd och behandling Patientrepresentanter
Uppföljning av införande och användning av MVP	• Via kvalitetsregister och processtödteam • Strukturerad återkommande uppföljning för vårdpersonal	Fortsatt arbete, 2025,2026	Regionala projektledare Processledare

MÅLOMRÅDE 7

Ledning och styrning

Cancervården är i förändring för att möta kraven på ständig utveckling, en förändring som kräver struktur. För att lyckas med förändringen krävs ett engagemang i verksamheten närmast vården och behandlingen av patienten. Det förutsätter en styrning grundad på tydlighet, tillit och engagemang i linjen. Ledarskapet behöver i sin tur stöd för att lyckas med de prioriteringar som cancervården står inför, som innebär införande av nya behandlingsmetoder med hänsyn till resurser och kompetens. Samtidigt behövs stöd för att parallellt arbeta med ordnade avslut av inaktuella metoder så att resurserna räcker till.

Cancervården är en del av hela hälso- och sjukvården och behöver vara delaktig i olika forum där styrning och ledning av denna diskuteras.

Comprehensive Cancer Centre

RCC anser att samtliga universitetssjukhus på sikt bör uppnå status som Cancer Centre (CC) eller Comprehensive Cancer Centre (CCC) enligt europeisk standard (Organisation of European Cancer Institutes, OEI).

Mål: RCC bidrar till att underlätta sjukhusens process för ackreditering som CC eller CCC.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja de ackrediteringssökande sjukhusen genom att bidra till nationell koordinering av ackrediteringsprocessen, ta fram underlag och bidra till erfarenhetsutbyte.
- RCC ska öka kunskapen om och intresset för vad ackreditering innebär även vid länssjukhusen genom att ta fram och tillgängliggöra informationsmaterial.
- RCC ska anpassa kunskapsstöd och övriga processer så att de stödjer förvaltningen av CC och CCC.

MÅLOMRÅDE 7 - Ledning och styrning

Comprehensive Cancer Centre

Nationellt mål: RCC bidrar till att underlätta sjukhusens process för ackreditering som CC eller CCC.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Fortsatt dialog med KR och SVN kring ledning och styrning i sydöstra sjukvårdsregionen
- Stötta fortsatt utveckling av Linköping Cancer Center (LCC)
- Fördjupa samarbete med LCCC enligt inriktning i cancerstrategin
- Stötta RJL/RKL i framtida planer att ackreditera/certifiera hela eller delar av cancervården
- Ordna sjukvårdsregionala workshops inom angelägna områden tex, öka inklusion i kliniska studier

Handlingsplan 2025 – Målområde 7

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
• Stötta fortsatt utveckling av Linköping Cancer Center (LCCC)	• Deltagande i verksamhetsledning för LCCC • Delta i olika subgrupper vid behov • Delta i utbildningsaktiviteter inom ramen för LCCC • Samordna uppstart av cytostatikakörkort i RÖ • Medverka i nationella grupperingar för utformning av enkäter om patientrapporterade mått. • RCC stödjer framtagande av en PREM-enkät för utvärdering av LCCC • Samverka och stötta vid framtagande av nödvändiga data för fortsatt ackreditering • Dialog med LCCC om fördelning av arbetsuppgifter	Under 2025	VC+ Utvecklingsledare LCCC?
Fortsatt dialog med KR och SVN	• Dialog om process kring remissvar för förslag till nya cancerstrategin • Medverka i spridning och implementering av den nya cancerstrategin		VC + processstöd i SÖSR?

Handlingsplan 2025 – Målområde 7

• Stötta RJL/RKL i framtida planer att ackreditera/certifiera hela eller delar av cancervården	• Stötta utveckling av lokala processledare och team i hela SÖSR • Bygga samverkansformer för sjukvårdsregionala och regionala processledare. • Analysera resursbehov och erbjuda stöd för kommande kvalitetsäkringsarbete (skriv detta först upp)		VC+processamordnare
--	--	--	---------------------

MÅLOMRÅDE 8

Patienter och närstående

Patienter som är delaktig i sin egen vård är mer benägna att följa behandlingsråd, vilket bidrar till en mer effektiv hälso- och sjukvård. Det är därför angeläget att skapa förutsättningar för patienter och närstående att bli medskapare och partner, dels i patientens vård, dels i utvecklingen av hälso- och sjukvårdens processer. En del i detta är information om ny medicinsk bedömning. En annan del är att erbjuda en fast vårdkontakt och rutinmässigt utvärdera patientens självskattade hälsa och upplevelser av sina kontakter med vården med hjälp av validerade uppföljningsinstrument.

Ansvaret för att stödja närstående till cancerpatienter är otydligt och uppdelat mellan olika instanser på olika nivåer i samhället. Närstående har ofta en tung börda och står inte sällan för en stor del av det informella stödet. Många blir sjukskrivna till följd av den belastning som de utsätts för. Det finns alltså ett stort behov av ett stärkt och samordnat stöd till närstående.

Stärkt delaktighet

RCC anser att möjligheten för varje patient att vara delaktig i planering och beslut kring sin vård ska stärkas.

RCC arbetar för att stärka kontaktsjuksköterskefunktionen, bland annat genom att samverka med högskolornas utbildning för kontaktsjuksköterskor. RCC tar också fram utbildnings- och informationsmaterial på områden där teamet kring patienten kan behöva stöd, till exempel komplementär och integrativ medicin.

Mål: RCC bidrar till att alla patienter med cancer erbjuds en namngiven kontaktsjuksköterska som har ett uppdrag enligt den nationella uppdragsbeskrivningen.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska fortsätta att stärka och utveckla kontaktsjuksköterskefunktionen.

Tillvaratagande av patienters självskattade hälsa och erfarenheter av vården

RCC anser att patientrapporterade utfalls- och erfarenhetsmått ska tas tillvara i vårdens utveckling. RCC strävar efter att involvera patienter och deras närstående i arbete som syftar till att följa upp och utveckla cancervården på nationell, regional och lokal nivå.

Mål: RCC bidrar till att patienters och närståendes erfarenheter används systematiskt i uppföljning och utveckling av cancervården.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska ge fortsatt stöd till utveckling och användande av patientrapporterade mått på olika nivåer via den nationella arbetsgruppen för PROM och PREM.
- RCC ska skapa bättre förutsättningar för personer att verka som patient- och närståendeföreträdare, exempelvis genom introduktion och utbildning.

Mål: RCC bidrar till att stödet till barn och unga som närstående stärks.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska sprida kunskap och förbättra informationen på cancercentrum.se om de aktörer, plattformar och material som erbjuder stöd till närstående barn och unga som är berörda av cancer.
- RCC ska informera om och verka för att nationell information om hur man samtalar med barn som närstående ska vara känd och användas som underlag i dialogen med barn som är närstående till någon som har cancer.

MÅLOMRÅDE 8 - Patienter och närstående

Stärkt delaktighet

Nationellt mål: RCC bidrar till att alla patienter med cancer erbjuds en namngiven kontaktsjuksköterska som har ett uppdrag enligt den nationella uppdragsbeskrivningen.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Utveckla och stärka kontaktsjuksköterskefunktionen genom nätverksarbete och implementering av Min vårdplan.

Tillvaratagande av patienters självskattade hälsa och erfarenheter av vården

Nationellt mål: RCC bidrar till att patienters och närståendes erfarenheter används systematiskt i uppföljning och utveckling av cancervården.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- RCC Sydöst erbjuder stöd och tolkningshjälp för samtliga landets regioner i arbetet med PREM i SVF
- RCC Sydöst driver arbetet för att på regelbundet kunna föra över PREM-data från SKR till respektive region, för löpande uppföljning

Nationellt mål: RCC bidrar till att patienters och närståendes självskattade hälsa används systematiskt i uppföljning och utveckling av cancervården.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- RCC erbjuder stöd till kliniker i arbetet med PROM via IPÖ
- RCC stödjer användningen av Hälsoskattningen inom ramen för Min Vårdplan
- RCC stödjer framtagande av en PREM-enkät för utvärdering av LCCC.

Nationellt mål: RCC bidrar till att stödet till barn och unga som närstående stärks.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Sprida kunskap om Ung cancer

Handlingsplan 2025 – Målområde 8

Patientinvolvering

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Upprätthålla det regionala arbetet med PNR RCC Sydöst	Återkommande möten	4gångar per år	PNR PNR-samordnare
Ökad delaktighet i processarbete	- Initiera möte mellan processledare och patientrepresentant en gång per år - Prova arbetssättet i fem processer	2025	PNR Processamordnare PNR-samordnare

Kontaktsjuksköterska (KSSK)

Utveckla och stärka kontaktsjuksköterskefunktionen	- Nätverksträffar - Breddinförande av digital MVP	Kontinuerligt	Processledare cancerrehabilitering Regionala projektledare för MVP
--	--	---------------	--

PROM/PREM

Revidera den enkät som används i uppföljningen av SVF	- Inhämta kunskap från berörda nationella arbetsgrupper - Representera RCC i SKRs arbetsgrupp	2025	PROM/PREM-ansvarig
Nationell uppföljning av SVF via PREM-enkät	RCC Sydöst arbetar för en utökad dialog med vården, lokalt, regionalt och nationellt för att skapa engagemang för resultatet och en grund för förbättringsarbete	Kontinuerligt	PROM/PREM-ansvarig Statistiker
Löpande stödja de kvalitetsregister som vill arbeta med PROM och PREM	Dialog med registergrupperna	Kontinuerligt	PROM/PREM-ansvarig
Inkludera patientrapporterade mått i resultatredovisningen där möjlighet finns	- Samverkan med statistiker regionalt och nationellt, nationella stödtem - Via dialoger med processledare - Utvärdera nytt presentationssätt	Kontinuerligt	PROM/PREM-ansvarig Statistiker
Revidera den PREM-enkät som används inom Nationella kvalitetsregister sk "Nationella cancerenkäten"	Dialog med berörda nationella arbetsgrupper, PNR samt övriga relevanta grupperingar	2025-2026	PROM/PREM-ansvarig

MÅLOMRÅDE 9

Forskning och innovation

Omfattande forskning bedrivs inom cancerområdet. Ett återkommande problem är att endast en liten del av patienterna deltar i kliniska cancerstudier och innovationsprojekt.

Cancerforskning och innovation är högt prioriterat för att utveckla cancervården, förbättra behandlingsresultaten och se till att forskningsresultaten snabbt kommer patienterna till godo. En viktig del i detta är att på olika sätt öka antalet deltagare i kliniska cancerstudier och genomföra utbildningssatsningar inom området klinisk cancerforskning och innovation. De nationella kvalitetsregistren och Cancerregistret är viktiga för forskningen inom cancervården.

Prioritering av forskning och innovation

RCC anser att forskning och innovation ska prioriteras på ledningsnivå och vara en integrerad del av hälso- och sjukvården. För att underlätta deltagandet i kliniska studier tillhandahåller RCC databasen Cancerstudier i Sverige.

Mål: RCC bidrar till att alla cancerpatienter bedöms för deltagande i kliniska studier på ett systematiskt sätt.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja en nationell arbetsgrupp för att öka antalet patienter i kliniska studier.
- RCC ska verka för ett ökat samarbete med Kliniska studier Sverige.
- RCC ska erbjuda Good Clinical Practice (GCP)-utbildning till chefer och personal inom cancervården i samarbete med Kliniska studier Sverige.
- RCC ska verka för att öka inkluderingen av icke-läkemedelsstudier i databasen Cancerstudier i Sverige.

Stärkt samarbete

RCC anser att det behövs ett stärkt samarbete mellan olika aktörer inom klinisk cancerforskning och innovation, och att resultat skyndsamt bör komma patienterna till godo.

Varje RCC har uppdrag som registercentrum och arbetar i den rollen tillsammans med registerhållare och centralt personuppgiftsansvariga för att förenkla tillgången till registerdata. RCC kan erbjuda stöd till registerforskning genom till exempel länkade databaser. RCC samverkar också med andra registerhållande aktörer för att bland annat klargöra olika aktörers uppdrag och mandat.

Mål: RCC bidrar till att studier som baseras på register ökar (registerstudier, kliniska studier och randomiserade registerstudier).

Insatser för att nå målet:

- RCC ska synliggöra, samordna och kommunicera resultat från studier som baseras på kvalitetsregisterdata.

- RCC ska öka kunskapen kring registerforskning genom olika utbildningsaktiviteter.
- RCC ska bygga en infrastruktur för randomiserade registerstudier (R-RCT).

Patientnära omvårdnads- och rehabiliteringsforskning

RCC anser att forskning rörande omvårdnad och rehabilitering av cancerpatienter behöver få ett ökat fokus.

Mål: RCC bidrar till att antalet studier inom patientnära omvårdnads- och rehabiliteringsforskning på cancerområdet ökar.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska synliggöra, samordna och kommunicera resultat från studier som berör implementering och användning av till exempel Min vårdplan, kontaktsjuksköterska, multidisciplinär konferens, cancerrehabilitering och patientrapporterade mått.

MÅLOMRÅDE 9 - Forskning och innovation

Prioritering av forskning och innovation

Nationellt mål: RCC bidrar till att alla cancerpatienter bedöms för deltagande i kliniska studier på ett systematiskt sätt.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Öka deltagande i kliniska studier i samverkan med LCCC och Forum Sydöst
- Ordna workshops för specifika diagnoser för att stimulera till ökad forskning
- Verka för att MDK blir ett naturligt forum för rekrytering av patienter till kliniska studier
- Samordna forskningssköterskenätverket i SÖSR och även samverka med forskningsnätverk utanför cancer
- Samverka med LiF för ökade deltagande kliniska studier

Stärkt samarbete

Nationellt mål: RCC bidrar till att studier som baseras på register ökar (registerstudier, kliniska studier och randomiserade registerstudier).

Insatser i sydöstra sjukvårdsregionen:

- Skapa forskningsdatabas för Bukspottkörtelcancer.
- Verka för att forskningsdatabas skapas även för andra diagnoser till ex hepatocellulärcancer

Patientnära omvårdnads- och rehabiliteringsforskning

Nationellt mål: RCC bidrar till att antalet studier inom patientnära omvårdnads- och rehabiliteringsforskning på cancerområdet ökar.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Använda SVF-PREM-data för forskning och analys
- Delta i internationellt EORTC-projekt för framtagande av livskvalitetformulär för patienter med malignt melanom.
- Implementera IPÖ i SÖSR
- Genomföra kartläggning av antal publikationer inom patientnära forskning
- Dialog med FORSS om forskningsfinansiering

Riktade nationella stimulansmedel till förbättringsprojekt inom Bilddiagnostik, Patologi, Cancerrehabilitering och Palliativ vård

Insatser i sydöst

- Fördela, förmedla medel
- Följa upp och sprida resultat från förbättringsprojekten

Handlingsplan 2025 – Målområde 9

Stödja och främja uppbyggnad av infrastruktur för patientnära forskning

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Förenkla tillgång till registerdata	• Informera om kvalitetsregisterforskning och synliggöra forskningsresultat, t.ex. genom föreläsningar, webinarier • Fortsatt arbete med forskningsdatabaser för ökad möjlighet till registerforskning, t.ex. MM base för Melanom. • Uppdatering av forskningsdatabasen för melanom (MMBaSe 2.0) • Säkerställa att förvaltning och ansvar är klargjort inför framtagande av forsknings-databas för Bukspottkörtelcancer	2025 Kontinuerligt 2025 2025	Statistiker Statistiker Statistiker Verksamhetschef, Statistiker
Stärkt samarbete med utbildnings- och forskningsaktörer.	• Undersöka tänkbara områden för examens- och forskningsarbete (registerdata). • Fortsatt kontakt med Forum Sydöst. • Bidra med handledning och data till studentuppsatser och doktorandprojekt	2025	Verksamhetschef Statistiker
Främja/bedriva forskning inom området patientrapporterade mått.	• Fortsatt arbete med pågående samt nya projekt. • Driva den svenska delen av EORTC-studien för melanom, fas 3 och fas 4 • Använda data från PREM SVF i forskning • Undersöka behov av stöd till PREM-studie i SweMR	Kontinuerligt Q2 2025 Q1 2025 Q1-2025	PROM/PREM-ansvarig Statistiker Verksamhetschef

Handlingsplan 2025 – Målområde 9

Regional samverkan inom cancerforskning

Samordna och organisera träffar för nätverket för forskningssjuksköterskor.	• Regionala möten	1 gång/år	Forskningssjuksköterska
---	-------------------	-----------	-------------------------

Nordisk forskningssamverkan kring SVF

Öka följeforskning inom SVF.	• Delta i nordiska SVF-möten. • Bidra till initieringen av regionala, nationella och internationella projekt.	2024	Verksamhetschef Statistiker PROM/PREM-ansvarig
------------------------------	--	------	--

Jämlik möjlighet till patientdeltagande i kliniska studier

Sprida information om databasen "Cancerstudier i Sverige".	• Sprida info vid klinikbesök.	Kontinuerligt	Forskningssjuksköterska RCC kansli
Öka antalet deltagare i kliniska cancerstudier	• Delta i NAG cancerforskning	Kontinuerligt	SÖRS representant
Stimulera till utvecklinga av cancervården med stöd av riktade nationella stimulansmedel till förbättringsprojekt	• Möjliggöra sökning av projektmedel • Bedömning och fördelning av projektmedel • Uppföljning och spridning av projekten genom rapporter och konferenser • Spridning av 2024 års förbättringsprojekt, digital konferens	Januari 2025 Februari 2025 Hösten 2025 Mars 2025	Nationell arbetsgrupp och Arbetsgrupp RCC Sydösts kansli RPO cancer (RCC Sydösts styrgrupp) RPO cancer, arbetsgrupp RCC sydösts kansli Processamordnare RCC Sydöst

MÅLOMRÅDE 10

Barn och unga

Barncancervården i Sverige bedrivs vid sex centrum, ett i varje sjukvårdsregion. Dessa samverkar tätt via nationella nätverk, gemensamma ronder och specialitetsföreningar. Barncancervården är tätt knuten till, och beroende av, en välfungerande högspecialiserad barnsjukvård vid universitetssjukhusen och en välfungerande barnsjukvård med onkologisk kompetens vid länssjukhusen. Samtidigt är samverkan med vuxencancervården nödvändig avseende gemensamma utmaningar och utvecklingsbehov, till exempel kompetensförsörjning för olika professioner, särskilt omvårdnadspersonal, utveckling av nya diagnostiska metoder, tillgång till nya läkemedel och kliniska studier, utveckling av nya arbetssätt för att möta patientbehov, ta del av utvecklade digitala lösningar för dataöverföring, kvalitetsregister, informationsverktyg etc. RCC:s nationella arbetsgrupp för barncancer arbetar med att genomföra nationella åtgärder och med kunskapsstöd inom barncancerområdet. Flera områden är gemensamma med vuxencancervården och beskrivs i tidigare målområden, nedan beskrivs specifika områden för barncancervården.

Sammanhållen och jämlik barncancervård

RCC anser att alla barn och unga med cancer ska få tillgång till en sammanhållen och jämlik barncancervård, där vårdkedjan innefattar prehabilitering, habilitering och rehabilitering samt i förekommande fall även palliativ vård.

Mål: RCC bidrar till att barncancervården har optimala förutsättningar att effektivt samverka nationellt för att utveckla en jämlik cancervård.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska medverka till en tydliggjord nationell samverkan och ansvarsfördelning mellan barncancervårdens olika strukturer, till exempel mellan professionen och nationellt system för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården.
- RCC ska verka för en individ- och åldersanpassad barncancervård, med särskilt fokus på tonåringar.
- RCC ska stödja arbetet med det nationella kvalitetsregistret för barncancer för att förbättra uppföljningen av barncancervården, i samverkan med professionen inom barnonkologin.
- RCC ska verka för adekvata nationella utbildningar till professionen inom barnonkologin.
- RCC ska medverka till arbete med en plan för rekrytering och bemanning som säkerställer den långsiktiga kompetensförsörjningen av personal inom cancervården av såväl barn som vuxna, med särskilt fokus på omvårdnadspersonal.
- RCC ska verka för gemensamma nationella riktlinjer som stöd för närstående till barncancerpatienter, såväl vårdnadshavare som syskon och andra närstående.

Uppföljning av barn efter barncancer

Mål: RCC bidrar till att alla barn som har behandlats för cancer erbjuds bedömning på en specialiserad uppföljningsmottagning och får tillgång till en jämlik och åldersanpassad rehabilitering i enlighet med de nationella vårdprogrammen.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja implementering av så kallade nyckelmottagningar inom barncancervården i enlighet med det nationella vårdprogrammet för långtidsuppföljning efter barncancer.
- RCC ska stödja det nationella vårdprogrammet för rehabilitering för barn samt stötta implementeringen regionalt.
- RCC ska arbeta för att underlätta samverkan mellan olika verksamheter inom barnsjukvården för att möjliggöra optimalt omhändertagande av barn med komplexa behov.
- RCC ska verka för förbättrat omhändertagande av barn med förvärvad hjärnskada efter barncancerbehandling.

Uppföljning av vuxna efter barncancer

Mål: RCC bidrar till att alla vuxna som har behandlats för cancer som barn erbjuds bedömning på en specialiserad uppföljningsmottagning, med åtgärder och fortsatt uppföljning efter behov enligt det nationella vårdprogrammet.

Insatser för att nå målet:

- RCC ska stödja och följa implementeringen av det nationella vårdprogrammet för långtidsuppföljning efter barncancer.
- RCC ska arbeta för att uppföljningsmottagningarna resurssätts i enlighet med det nationella vårdprogrammet.
- RCC ska arbeta för att underlätta samverkan mellan olika verksamheter, för att möjliggöra optimalt omhändertagande av vuxna som genomgått behandling för cancer som barn.
- RCC ska stödja kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan uppföljningsmottagningar i samtliga sjukvårdsregioner.
- RCC ska verka för jämlik tillgång till rehabilitering vid förvärvad hjärnskada efter barncancerbehandling.

MÅLOMRÅDE 10 - Barn och unga

Sammanhållen och jämlik barncancervård

Nationellt mål: RCC bidrar till att barncancervården har optimala förutsättningar att effektivt samverka nationellt för att utveckla en jämlik cancervård.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- RCC Sydöst faciliterar arbetet med att implementera en god och jämlik hemsjukvård och palliativ vård i sydöst i enlighet med det nationella vårdprogrammet
- Arbete med GMS (Genomic Medicin Sweden) fortsätter
- RCC Sydöst utvecklar kontaktsjuksköterskerollen inom barnonkologin
- Stödja till fortsatt förbättrings- och utvecklingsarbete i sydöst genom beviljande av stimulansmedel.

Uppföljning av barn efter barncancer

Nationellt mål: RCC bidrar till att alla barn som har behandlats för cancer erbjuds bedömning på en specialiserad uppföljningsmottagning och får tillgång till en jämlik och åldersanpassad rehabilitering i enlighet med de nationella vårdprogrammen.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Nyckelbesök sker vid 13, 17 och 18 års ålder med ett multiprofessionellt team och erbjuds alla barn/ungdomar efter genomgången cancerbehandling.
- Fortsatt utveckling och ett ökat samarbete av kontaktssjuksköterskefunktionen inom Sydöstra sjukvårdsregionen.

Uppföljning av vuxna efter barncancer

Nationellt mål: RCC bidrar till att alla vuxna som har behandlats för cancer som barn erbjuds bedömning på en specialiserad uppföljningsmottagning, med åtgärder och fortsatt uppföljning efter behov enligt det nationella vårdprogrammet.

Insatser i Sydöstra sjukvårdsregionen:

- RCC Sydöst stöttar utvecklingen av samarbete med t.ex. primärvård och andra berörda kliniker.

Handlingsplan 2025 – Målområde 10

Barn och unga

VAD?	HUR?	NÄR?	VEM?
Uppföljningsmottagningen för vuxna som har haft barncancer	Följa utvecklingen kring samarbetet med tex primärvård och andra berörda kliniker	2025	RCC styrgrupp
Uppföljning av de nya rutinerna: Uppföljning för 18 åringar och aktiva överlämningar från barn till vuxenvård	Avstämning	Två gånger per år	Processledare barncancer
Barncancerregistret	Fortsatt arbete med överflyttning av olika delar av registret till INCA	2024-2025	Processledare barncancer, ansvariga RCC
Uppföljning av den tidigare tillsatta resursförstärkningen inom paramedicinerna efter varsel	Se över resurser och ev omplanera utifrån tidigare klargjort struktur (innan varsel) för vidare arbete och teamsamverkan	Kontinuerligt	Processledare Barncancer
Ta fram och implementera rutiner för exempelvis psykosocialt stöd till barn och familjer, teambaserat förebyggande nutritionsarbete och liknande insatser	Pga varsel får arbetet istället inriktas t på att säkerställa att kvaliteten inte försämras	2024-2025	Processledare barncancer, Processgrupp,
Stimulera regionala utvecklingsprojekt	Ansöka om bidrag för mindre och större utvecklingsprojekt inom barncancer i SÖSR.	Fortlöpande	Processteam barncancer US
Min vårdplan barn leukemi och start av MVP generell	Implementera	2024-2025	Implementeringsansvariga Kontaktsjuksköterskor Processledare
Vårdprogram cancerrehabilitering för barn och ungdom	Implementera	2024-2025	Processledare, Processamordnare, Samtliga instanser som berörs av vårdprogrammet

Fortsatt utveckling av det processorienterade arbetet inom Linköping Comprehensive Cancer Center och väva samman det med arbetet som sker inom barncancer-processen RCC	• Samverkan	2024-2025	Processledare, Processgruppen, Processamordnare
Palliativ vård (barncancer)	• Implementera NVP Palliativ vård av barn i hela sydöst • Ta fram rutin för palliativa ronder • Samverkan mellan berörda vårdgivare	2024-2025	Processgrupp
Nationellt arbete	• Delta i de nationella arbetsgrupperna med bland annat GMS både nationellt och lokalt	Fortlöpande	Processledare Processgrupp

